

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 072 Фінанси,
банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою освітнього спрямування
«Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування»
(назва програми)

на тему: «Платоспроможність підприємства та формування системи її
забезпечення»
(назва теми)

Виконавець:

студент 62 групи факультету **ФБС**

Худинець Альберт Олексійович _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Іоргачова Марія Іванівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В наш час, одним з найважливіших завдань підприємства для довгострокового існування та постійного прибутку є покращення його фінансового стану. Головним компонентом якого є забезпечення високого рівня платоспроможності. Покращення рівня платоспроможності свідчить про достатню забезпеченість власними активами, підвищення прибутку, незалежність від кредиторів, ефективну роботу підприємства та низький рівень загрози банкрутства.

Актуальність теми обумовлена тим, що на даний момент в Україні більшість суб'єктів господарювання не отримують чистого прибутку по результату своєї діяльності за календарний рік, а також немало з них стають банкрутами або знаходяться на грані банкрутства. Однією з головних причин цієї ситуації є економічна криза (на фоні пандемії коронавірусу), нестабільність фінансового сектора країни (зокрема банківських та страхових структур), некваліфікований менеджмент суб'єктів господарювання, який управляє компанією лише в власних інтересах та великий відтік робочої сили за кордон, що стає причиною нестачі кваліфікованих робітників на підприємствах. Тому, необхідно знаходити шляхи покращення платоспроможності та формувати систему її забезпечення.

Метою роботи є на основі узагальнення теоретичних аспектів платоспроможності суб'єкта господарювання запропонувати підходи до формування системи забезпечення платоспроможності підприємства.

Для реалізації мети кваліфікаційної роботи необхідно вирішити наступні **завдання**:

- визначити економічну сутність поняття «платоспроможність суб'єкта господарювання»;
- розглянути систему показників, необхідних для оцінки платоспроможності підприємства;
- виявити методичні аспекти управління платоспроможністю;
- виявити основні тенденції у динаміці рівня платоспроможності підприємств України;
- проаналізувати динаміку основних показників фінансового стану підприємства та рівня його платоспроможності;
- дослідити фактори, що впливають на рівень платоспроможності підприємства
- запропонувати складові системи забезпечення платоспроможності підприємства
- сформулювати рекомендації щодо прогнозування платоспроможності підприємства
- розробити шляхи забезпечення платоспроможності даного суб'єкта господарювання.

Об'єктом дослідження є процес формування системи забезпечення платоспроможності підприємства.

Предмет дослідження – теоретико-методичні аспекти щодо управління та оцінки платоспроможності підприємства.

Методологічну основу роботи складають такі методи:

- узагальнення, при якому було узагальнено методичні підходи вчених щодо визначення поняття «платоспроможність»;

- порівняння, завдяки цьому методу було порівняно визначення зарубіжних та вітчизняних науковців та висловлено власну думку щодо визначення платоспроможності підприємства.

- аналізу, при якому було проаналізовано рівень платоспроможності ТОВ «Штройзель-Логістік» завдяки використанню різних показників платоспроможності, а також проаналізовано фінансовий стан підприємства на основі балансу та звіту про фінансові результати.

- табличний метод, був використаний під час узагальнення думок вчених щодо поняття «платоспроможність» та для класифікації платоспроможності суб'єкта господарювання і факторів впливу на неї. Табличний метод був використаний і при аналізі тенденцій у динаміці рівня платоспроможності підприємств України. Також цей метод був використаний під час аналізу звітності ТОВ «Штройзель-Логістік» та для методики оцінки платоспроможності підприємства за моделлю Дюрана.

- графічний метод, використовувався для характеристики основних підходів до визначення економічної сутності платоспроможності, демонстрації основних етапів процесу управління платоспроможністю підприємства, демонстрації динаміки показників рентабельності підприємств України, характеристики концептуальних засад забезпечення платоспроможності підприємства та демонстрації рівня платоспроможності ТОВ «Штройзель-Логістік» за моделлю Дюрана.

- горизонтальний аналіз – був проведений під час аналізу фінансового стану ТОВ «Штройзель-Логістік», а саме під час порівняння кожної позиції звітності підприємства.

Інформаційною базою кваліфікаційної роботи були: монографії, підручники, навчальні посібники; наукові статті із збірників та журналів вітчизняних та зарубіжних авторів; електронні джерела; дисертації; підручники; законодавчі акти та фінансова звітність ТОВ «Штройзель-Логістік», а саме «Баланс» (форма №1) та «Звіт про фінансові результати» (форма №2).

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 91 сторінка. Основний зміст викладено на 63 сторінках. Робота містить 12 таблиць, 6 рисунків.

Публікації результатів дослідження. Результати дослідження, що були проведені в кваліфікаційній роботі, викладені в наукових тезах «Забезпечення платоспроможності підприємства в умовах кризи», що були опубліковані у збірнику матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансової

системи в сучасних умовах», присвяченої 60-річчю Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні основи забезпечення платоспроможності підприємства»** розглянуто сутність платоспроможності підприємства та її різновиди; охарактеризовано основні показники платоспроможності та розглянуто методичні аспекти управління платоспроможністю суб'єкта господарювання.

У другому розділі **«Аналіз управління платоспроможністю підприємства «Штройзель-Логістік»»** розглянуто основні тенденції у динаміці рівня платоспроможності підприємств України загальну характеристику діяльності аналізованого підприємства, проаналізовано фінансовий стан та основні показники платоспроможності ТОВ «Штройзель-Логістік» та визначено фактори, що впливають на рівень платоспроможності аналізованого підприємства.

У третьому розділі **«Формування системи забезпечення платоспроможності суб'єкта господарювання»** наведено основні складові системи забезпечення платоспроможності підприємства, розроблено економіко-математичні моделі прогнозування ТОВ «Штройзель-Логістік» та визначено шляхи забезпечення платоспроможності підприємства «Штройзель-Логістік».

ВИСНОВКИ

У процесі написання кваліфікаційної роботи було визначено теоретичні аспекти платоспроможності, описано методичні аспекти управління платоспроможністю, було проведено фінансовий аналіз ТОВ «Штройзель-Логістік», проаналізовано показники платоспроможності суб'єкта господарювання та виділено основні фактори, що впливають на рівень платоспроможності та фінансового стану даного підприємства.

Підсумовуючи теоретичний матеріал даної роботи, можна зробити висновок, що платоспроможність підприємства – це здатність підприємства своєчасно та в повному обсязі погасити поточну заборгованість за рахунок власних активів суб'єкта господарювання.

Фінансовий стан ТОВ «Штройзель-Логістік» значно змінився в 2020 році порівняно з 2016 роком як в кращий, так і в гірший бік. Так, наприклад, позитивним моментом є збільшення чистого доходу ТОВ «Штройзель-Логістік» протягом 2016 – 2020 рр. на 3075 тис. грн., але пропорційно з ним збільшувалась собівартість реалізації продукції. Протягом аналізованого періоду вона збільшилась на 3086 тис. грн. Навіть темпи зростання чистого доходу та зростання собівартості однакові (+ 31% та +30,9%, відповідно). А з негативного моменту слід виділити зниження чистого прибутку за період 2016 – 2020 рр. на 252 тис. грн. Також, необхідно відмітити, що валюта балансу в 2020 році порівняно з 2016 зменшилась на 10 тис. грн. Грошові

кошти та їх еквіваленти в 2020 році значно зросли порівняно з 2016 роком на 224908 тис. грн. (+1257,6), В цей час поточна заборгованість зменшилась на 64,3%, що демонструє значну забезпеченість грошовими коштами та їх приріст за останні роки і в цей час зменшення зобов'язань, що робить рівень платоспроможності ТОВ «Штройзель-Логістік» ще стабільніше.

Платоспроможність ТОВ «Штройзель-Логістік» була розрахована коефіцієнтним методом, який складався із 4 коефіцієнтів:

1) Коефіцієнт абсолютної ліквідності ТОВ «Штройзель-Логістік» станом на 2020 рік складає 1,38. Враховуючи нормативне значення коефіцієнту (0,2-0,3) - це означає, що підприємство має достатню кількість грошових коштів та їх еквівалентів для погашення поточної заборгованості, тому що цей коефіцієнт більше від нормативного значення в декілька разів.

2) Коефіцієнт швидкої ліквідності ТОВ «Штройзель-Логістік» станом на 2020 рік складає 3,97. Це означає, що на 1 грн. поточної заборгованості припадає 3,97 грн. найбільш ліквідних активів підприємства. Коефіцієнт швидкої ліквідності компанії більший за нормативне значення (0,7-0,8), що свідчить про можливість підприємств погасити поточну заборгованість за рахунок найбільш ліквідних активів.

3) Коефіцієнт загальної ліквідності ТОВ «Штройзель-Логістік» станом на 2020 рік складає 4,06. Це означає, що підприємству більш ніж достатньо поточних активів щоб в повній мірі покрити поточну заборгованість, адже цей показник більше за нормативне значення (2-3).

4) Власний оборотний капітал ТОВ «Штройзель-Логістік» збільшився в 2020 році на 605 тис. грн. порівняно з 2016 роком. В 2020 році переважання власного капіталу над залученим склало 993 тис. грн., це значний плюс для підприємства, проте якщо керівництво зможе залучити більше капіталу кредиторів, воно підвищить можливість суб'єкта господарювання до купівлі нових активів та загалом підвищить фінансові можливості підприємства.

За моделлю Дюрана, ТОВ «Штройзель-Логістік» відноситься до I класу платоспроможності підприємства. Це означає, що суб'єкт господарювання можна віднести до підприємств з високими рівнем платоспроможності. Завдяки економіко-математичним моделям ми спрогнозували стан платоспроможності за моделлю Дюрана на 2021 рік. Так, за прогнозом на наступний рік платоспроможність ТОВ «Штройзель-Логістік» буде знаходитися в ідеальному стані (100 балів із 100 можливих).

Отже, основними проблемами ТОВ «Штройзель-Логістік» виходячи з оцінки платоспроможності є зниження необоротних активів, зменшення запасів, високий приріст кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетами, підвищення усіх видів витрат підприємств, а також велика сума грошових коштів та їх еквівалентів і нерозподіленого прибутку, при тому що вони не інвестовані в власні активи підприємства або, наприклад, в цінні папери інших компаній. Окремо, хотілось б відмітити низький відсоток зобов'язань в структурі, яке є позитивним моментом для компанії, проте їх залучення дозволить більше фінансових можливостей, що може збільшити прибуток в майбутніх періодах.

Шляхом вирішення цих проблем може стати залучення грошей від нових інвесторів, зараз ТОВ «Штройзель-Логістік» це буде значно легше, адже саме рівень платоспроможності за період 2016 – 2020 рр. значно підвищився, що свідчить про правильний вектор розвитку підприємства. Особливу увагу підприємству треба приділити запасам, які за останні роки починають зменшуватись. ТОВ «Штройзель-Логістік» необхідно ввести управління запасами підприємства з метою оптимізації запасів матеріалів, незавершеного виробництва та готової продукції. Оптимізація рівня запасів має вплинути на перерозподіл обігових коштів підприємства, в результаті чого очікується збільшення величини ліквідних грошових коштів та зменшення величини неліквідних виробничих запасів.